

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Regulamentele și Deciziile (UE) prin care sunt instituite măsuri restrictive

2.2. Descrierea situației actuale

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Ordonanța de urgență nr. 202/2008, a fost reglementată modalitatea de punere în aplicare, la nivel național, a sancțiunilor internaționale instituite prin rezoluțiile Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite sau alte acte adoptate în baza art. 41 din Carta Națiunilor Unite, regulamente, decizii, poziții comune, acțiuni comune și alte instrumente juridice ale Uniunii Europene, precum și modalitatea de punere în aplicare la nivel național a sancțiunilor internaționale, care nu au caracter obligatoriu, adoptate în cadrul unor organizații internaționale sau de către alte state și a celor adoptate prin decizii unilaterale ale României sau ale altor state.

În funcție de tipul sancțiunii internaționale, autoritățile competente să primească și să soluționeze înștiințări despre tranzacții legate de bunuri sau în care sunt implicate persoane ori entități desemnate, raportări ale fondurilor și resurselor economice care fac obiectul sancțiunilor internaționale sau cereri privind autorizarea unor derogări, privind erori de identificare a persoanelor sau entităților desemnate, a bunurilor, precum și privind autorizarea unor tranzacții pentru protejarea drepturilor terților ori pentru valorificarea unor drepturi ale persoanelor și entităților desemnate, sunt următoarele:

- în cazul sancțiunilor de blocare a fondurilor sau a resurselor economice, Agenția Națională de Administrare Fiscală;

- în cazul celorlalte tipuri de sancțiuni internaționale, autoritățile publice cu atribuții potrivit legii în domeniul în care se aplică tipul de sancțiuni internaționale respectiv;

- în cazul restricțiilor privind anumite transferuri de fonduri și servicii financiare și având drept scop prevenirea proliferării nucleare, Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

În contextul acțiunilor recente ale Rusiei în Ucraina, lista persoanelor și entităților desemnate conform Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în

raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr. 269/2014, a fost completată succesiv prin regulamente de punere în aplicare începând cu luna februarie 2022.

Potrivit competențelor stabilite prin Ordonanța de urgență nr. 202/2008, Agenția Națională de Administrare Fiscală a dispus, prin ordine ale președintelui, blocarea fondurilor și a resurselor economice ale unor entități aflate sub controlul indirect al unor persoane fizice desemnate.

Ca efect al măsurii de blocare, au fost afectate operațiuni și activități precum accesarea fondurilor necesare pentru continuarea activității, plata salariilor angajaților, plata utilităților, serviciilor, taxelor, contribuțiilor, costurilor comerciale, precum și a furnizorilor aferenți activității de producție, achiziție și vânzare, derularea activităților comerciale de achiziții materii prime, materiale, resurse energetice, piese de schimb și scule, derularea activităților comerciale de vânzare, inclusiv livrări intracomunitare și export, care să asigure generarea de fonduri viitoare și continuitatea activității, pentru menținerea în activitate a salariaților.

Societățile supuse sancțiunilor au solicitat acordarea de derogări, respectiv deblocarea fondurilor și resurselor economice în condițiile Regulamentului (UE) nr. 269/2014.

La nivelul Comisiei Europene, a avut loc o întâlnire a Grupului de Lucru EU „Freeze and Seize” Task Force, în vederea asigurării implementării sancțiunilor internaționale impuse de către Uniunea Europeană împotriva persoanelor de cetățenie rusă și belarusă, în contextul geopolitic actual.

Având în vedere că Regulamentul (UE) nr. 269/2014 permite acordarea deblocării unor fonduri și resurse economice, în condițiile pe care autoritatea competentă le consideră adecvate, au fost făcute o serie de demersuri pe lângă Comisia Europeană pentru clarificarea unor prevederi ale Regulamentului, în special în ceea ce privește tranzacțiile ce pot fi autorizate.

Comisia Europeană a răspuns la întrebările referitoare la acordarea unor derogări în baza Regulamentului European 269/2014, precizând următoarele:

În cazul în care se stabilește că o persoană desemnată beneficiază de control asupra unei entități nelistate, este activată o prezumție conform căreia persoana desemnată controlează activele entității nelistate, iar fondurile și resursele economice puse la dispoziție entității vor ajunge la persoana desemnată. Cu toate acestea, această prezumție poate fi răsturnată, de la caz la caz.

Obiectivul final al măsurilor restrictive financiare de acest tip este ca persoana desemnată să nu beneficieze de fondurile și resursele supuse măsurii înghețării. În acest sens, dacă între persoana desemnată și entitatea controlată este instituit un set eficient de garanții (“firewall”), care să asigure că patrimoniul companiei nelistate este izolat de persoana desemnată și că obiectivul menționat nu este prejudiciat, atunci prezumția amintită anterior poate fi răsturnată, iar entitatea își poate continua activitatea.

Setul efectiv de garanții (“Firewall”) depinde de fiecare entitate și presupune, cel puțin, următoarele:

- *persoana desemnată nu poate avea acces la fonduri sau resurse economice ale entității;*
- *persoana desemnată nu poate exercita dreptul de a determina modificări*

de afaceri, planuri de investiții etc.;

● *dividendele/salariul persoanei desemnate sunt înghețate, fără ca această enumerare să fie limitativă.*

Din perspectiva Comisiei, instituirea unui "firewall" poate antrena două scenarii:

- dacă există un firewall eficient, prezumția activată de starea de control este răsturnată, iar entitatea nu este supusă niciunei restricții; nu mai sunt necesare derogări;

- dacă nu există un firewall eficient, activele companiei ar trebui să fie înghețate și nu i se pot pune la dispoziție fonduri sau resurse economice. Teoretic, entitatea și-ar putea continua activitatea, întrucât diverse derogări de la aceste măsuri i-ar permite să plătească impozite (articolul 4 – nevoi de bază) și să își îndeplinească obligațiile contractuale față de angajați și prestatori (articolul 6 – contracte anterioare). Cu toate acestea, aceste derogări nu ar acoperi toate situațiile, iar alte persoane juridice pot fi reticente în a interacționa, ceea ce face ca activitatea de afaceri să fie foarte dificilă în practică.

Luând în considerare:

- contextul actual, în care unele din cele mai afectate industrii din România sunt: industria metalurgică, industria auto, etc., industrii care impactează la rândul lor lanțurile valorice pe orizontală și generează efecte multiplicatoare pentru clienți/furnizori,

-faptul că în aceste industrii activează un număr mare de angajați pentru care există riscul pierderii locului de muncă (în industria metalurgică sunt angajate aproximativ 22.000 de persoane iar în industria auto se estimează că pot fi afectate 5.000 de persoane din aproximativ 200.000 angajate în prezent), însă acestora li se adaugă lanțurile valorice pe orizontală, clienți/furnizori,

-activitatea persoanelor juridice din România este afectată total sau parțial, fapt ce determină necesitatea acordării unor măsuri derogatorii de la regimul sancțiunilor internaționale, contribuind astfel la reducerea efectelor sociale negative determinate de actualul context creat de agresiunea militară a Federației Ruse împotriva Ucrainei,

este necesară crearea unui mecanism suplă și eficient de reacție care să asigure posibilitatea implementării imediate, în timp real, a sancțiunilor internaționale, pe măsură ce acestea sunt adoptate prin rezoluțiile internaționale.

Pe cale de consecință, în contextul evoluției situației politice și militare din Ucraina este de așteptat ca organismele internaționale competente să adopte și alte măsuri sancționatorii, pe lângă cele existente la acest moment, a căror implementare să reclame o intervenție promptă din partea statului român.

Toate aceste elemente vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată și impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

De asemenea, este important de precizat, că reglementări similare celor din Regulamentul (UE) nr. 269/2014 se regăsesc și în cazul altor Regulamente și Decizii ale Uniunii Europene, cum ar fi, spre exemplu, Regulamentul (UE) nr. 36/2012 al Consiliului din 18 ianuarie 2012 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Siria și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 442/2011 și Decizia 2011/782/PESC a Consiliului din 1 decembrie 2011 privind măsuri restrictive împotriva Siriei și de abrogare a Deciziei 2011/273/PESC.

Urgența acestei modificări este impusă inclusiv de scrisoarea transmisă de domnul

Didier Reynders și doamna Mairead McGuinness, din cadrul Comisiei Europene și adresată tuturor miniștrilor de finanțe din UE, prin care este reiterată necesitatea aplicării de urgență a unor măsuri restrictive eficiente împotriva entităților desemnate din Federația Rusă și din Belarus.

Față de toate aspectele menționate anterior este necesară modificarea de urgență a legislației în vigoare, pentru reglementarea posibilității de instituire a unui set eficient de garanții („firewall”), care să asigure că regimul sancționatoriu al Uniunii Europene nu este prejudiciat, în cazul acordării unor derogări, iar persoanele juridice din România să își poată continua activitatea.

2.3. Schimbări preconizate

Reglementarea unui mecanism de control care să furnizeze garanții autorității competente, că persoana desemnată nu poate avea acces la fonduri sau resurse economice ale entității deținute sau controlate.

2.4. Alte informații

Secțiunea a 3-a Impactul economic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ va determina reducerea impactului sancțiunilor internaționale asupra persoanelor juridice din România prin instituirea unui set de măsuri care să asigure continuarea activității acestora cu respectarea sancțiunilor internaționale, reducerea riscului de pierdere a locurilor de muncă pentru salariații din domeniile de activitate afectate de sancțiunile internaționale și de creștere a șomajului

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ are un impact pozitiv asupra persoanelor juridice din industria metalurgică, industria auto etc. prin asigurarea posibilității de continuare a activității.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

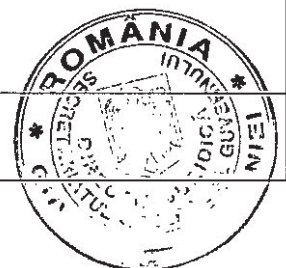
3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON)-						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea						

modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare					
4.7. Prezentare, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuieli respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară					
4.8. Alte informații					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

- 5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ - Autoritățile competente vor emite norme proprii în care vor stabili măsurile necesare de punere în aplicare a prezentei ordonanțe de urgență
- 5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
- 5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
- Proiectul este elaborat cu respectarea tuturor prevederilor legislației comunitare în domeniul punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale, așa cum se reflectă în pozițiile comune și regulamentele adoptate în cadrul Politicii Externe și de Securitate Comune.
- 5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE
- 5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE
- 5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
- 5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul a fost dezbătut în cadrul Consiliului interinstituțional constituit în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 202/2008.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ: proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 653/2022.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
A fost îndeplinită procedura de asigurare a transparenței în administrația publică prevăzută de Legea nr. 52/2003.

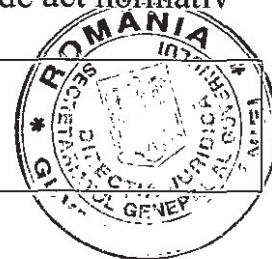
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ